

Gedragprotocol

1. Voorwoord

Onze kernwaarden (respect, veiligheid, ontmoeten, samen en verantwoordelijkheid) vormen de basis van een prettige leef- en leeromgeving. Op onze school willen we een positief klimaat scheppen waarin zowel leerlingen, ouders, als het team blij en trots zijn op de school en waarbij met name de sfeer als prettig wordt ervaren. Wat we doen, doen wij vanuit gelijkwaardigheid, verdraagzaamheid en respect naar elkaar toe. Iedereen moet zich veilig en gesteund voelen, mag fouten maken, durft zijn eigen weg te kiezen en neemt zijn/haar verantwoordelijkheid waardoor er vertrouwen is.

Om dit te realiseren vinden wij het belangrijk dat er op onze school, naast het pestprotocol ook een heldere zorgstructuur is voor gedrag in het algemeen waaronder onaanvaardbaar en antisociaal gedrag.

Het doel van deze zorgstructuur is dat alle leerlingen zich in hun basisschoolperiode vrij en veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen leerlingen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels. Deze manier van werken zal onderstaand motto kracht bijzetten.

Ik zie mezelf.
Ik zie jou.
Ik zoek je op.
We doen het samen.

2. Inhoud

1. Voorwoord.....	2
2. Inhoud	3
3. Inleiding	4
4. Algemeen.....	5
5. Preventieve aanpak.....	6
Schoolregels	6
Leer & Veerkracht	6
Materialen en activiteiten.....	7
Groepsregels	8
Leerlinggedrag bespreken.....	8
6. Onaanvaardbaar en antisociaal gedrag.....	8
7. Stappenplan zorgstructuur (gedrag)	9
Bijlage 1: Stappenplan ondergrens	
Bijlage 2: Schematische weergaven stappenplan	
Bijlage 3: Stroomschema Onaanvaardbaar gedrag.....	

3. Inleiding

Een gedragsprotocol dient meer te zijn dan een reglement van orde, meer dan een opsomming van mogen en niet mogen, moeten en niet moeten. Het gedragsprotocol dient leerlingen te helpen, te leren omgaan met gedrag, gewenst en ongewenst. Het dient om alle betrokkenen zich er bewust van te maken dat gedrag beïnvloedbaar is, dat het niet een statisch iets is, maar resultaat van een voortdurend proces van omgaan van mensen met elkaar. Gedrag in dienst van het bereiken van de normen, waarden en doelstellingen van onze school. Dit protocol moet duidelijkheid geven aan alle betrokkenen, zodat men weet waar men aan toe is.

Omdat scholen steeds meer zorgleerlingen opvangen, moeten we een zo efficiënt en effectief mogelijke leerling-zorgstructuur realiseren. De zorgstructuur is duidelijk en hanteerbaar voor de zorg rondom gedrag. Bij elke stap in de zorgstructuur staat wie erbij betrokken is en wat er van hem of haar wordt verwacht. De directeur wordt goed op de hoogte gehouden van de acties en ontwikkelingen. Het leerling-administratie- en volgsysteem 'ParnasSys' wordt gebruikt om de zorg die een leerling nodig heeft beter af te kunnen stemmen en om afspraken vast te leggen. Het gedragsprotocol bestaat uit een algemeen stuk over regels en afspraken.

Het gedragsprotocol bevat een algemeen stappenplan zorgstructuur. We hebben gebruik gemaakt van Pameijer. N (2018). *Handelingsgericht werken, samenwerken aan schoolsucces*. Den Haag/Leuven: ACCO en Gemeente Overbetuwe/Lingewaard, PassendWijs (jan.2020), *integrale ondersteuningsstructuur 4-13 jaar*.

Om preventief te kunnen handelen of als de situatie onaanvaardbaar dreigt te worden, hanteren we op onze school de volgende documenten/instrumenten;

- Gedragsprotocol
- Pestprotocol
- Protocol schorsing en verwijdering van leerlingen (2020, Wonderwijs)
- Registratie en evaluatie in ParnasSys
- Een rondetafelgesprek (ondersteuningsstructuur op school en thuis)

4. Algemeen

Eén van de bouwstenen van onze visie, met betrekking tot het met elkaar omgaan, is dat iedereen zich veilig moet voelen op onze school. Wij willen samen met de leerlingen en ouders werken aan die veilige omgeving. Immers, een leerling dat zich veilig voelt, ontwikkelt zelfvertrouwen en een goed gevoel van eigenwaarde. In ons schoolplan staan de volgende 5 kernwaarden die we omarmen en die we willen vormgeven om er samen voor te zorgen dat iedere leerling zich veilig en thuis voelt op onze school;

1. Respect
2. Veiligheid
3. Ontmoeten
4. Samen
5. Verantwoordelijkheid

Onze school heeft een aantal regels en afspraken vastgelegd over de omgang met leerlingen, ouders en de onderlinge omgang van leerlingen. Door deze regels en afspraken kunnen leerlingen en volwassenen elkaar, als er zich ongewenste situaties voordoen, aanspreken op deze regels.

Een ruzie, een misverstand, een kleine misrekening, een vergissing, een plagerijtje, ze komen op elke school voor, dus ook op basisschool Tuin 17. In veel van dergelijke gevallen kunnen de leerlingen zelfstandig tot een oplossing komen. In andere gevallen is de assistentie van de leerkracht gewenst dan wel nodig. Met een gesprekje of een waarschuwing worden in de regel de meeste problemen al snel opgelost. Het kan echter voorkomen dat een probleem hardnekkig of ernstig is. Dan is er meer gerichte aandacht noodzakelijk. Afhankelijk van de aard van het probleem worden dan de stappen uit dit protocol gehanteerd.

5. Preventieve aanpak

Op onze school gebruiken we meerdere manieren, aanpakken of activiteiten om gedrag positief te stimuleren.

Schoolregels

Onze visie kent 5 kernwaarden waarop de schoolregels zijn gebaseerd en van waaruit wij handelen. Deze kernwaarden zijn respect, veiligheid, ontmoeten, samen en verantwoordelijk. Wij hanteren daarom onderstaande schoolregels. Onze regels en afspraken gelden voor iedereen. Ze gelden voor elke leerling, ouder, teamlid of extern betrokkene van onze school.

	WIJ TONEN RESPECT
	WIJ ZORGEN VOOR VEILIGHEID
	WIJ ONTMOETEN ELKAAR
	WIJ DOEN HET SAMEN
	WIJ ZIJN VERANTWOORDELIJK

Voorbeeldgedrag is van groot belang. 'Goed voorbeeld doet volgen'. Naast het voorbeeldgedrag van leerkrachten (en thuis ouders), speelt voorbeeldgedrag van leerlingen zelf ook een grote rol. Beleefdheid, respectvol en acceptabel gedrag moeten als een normale zaak gezien worden.

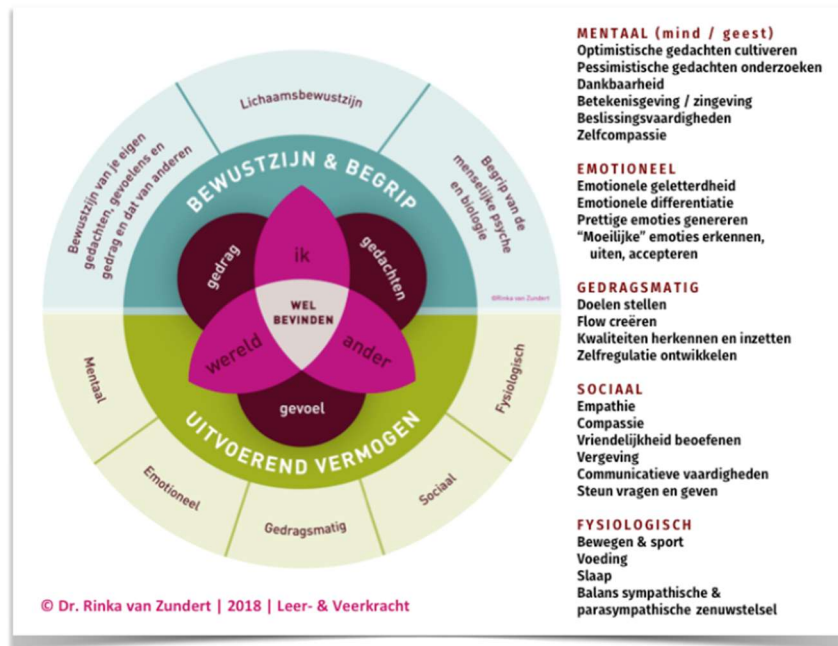
Het is gewenst, dat het voor alle partijen inzichtelijk is wat onder aanvaardbaar, onaanvaardbaar en sociaal gedrag wordt verstaan en welke stappen worden genomen om tot gedragsverbetering te komen.

Leer & Veerkracht

Op onze school hechten we veel waarde aan een prettige leer- en leeromgeving. Om een positieve klimaat te creëren werken wij op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling en sociale vaardigheden met Leer & Veerkracht dat gekenmerkt wordt door begeleiding vanuit positieve psychologie.

Leer & Veerkracht is geen methode maar een manier van omgaan met elkaar. Dat uit zich niet in het volgen van standaard lessen maar is geïntegreerd in onze hele dag. Leer & Veerkracht is een geïntegreerde aanpak. Geen losse elementen, maar geluk inpassen in onze school, in de omgang met elkaar, en in

de bestaande lesstof. We kijken naar onszelf. We kijken met een open blik naar de ander, die zoeken we op en vervolgens doen we het samen. Als de kinderen goed in hun vel zitten, zichzelf kennen, de ander waarderen en geluk ervaren, vinden ze het leuker om samen te leren en leren ze beter. Hiermee bieden wij een preventieve aanpak om in de basis pesten tegen te gaan.

Materialen en activiteiten

Naast de schoolregels en Leer & Veerkracht zijn er allerlei activiteiten/materialen/methodes die we gebruiken om leerlingen bewust te maken van gedrag en positief gedrag te stimuleren.

- De methode Trefwoord
- Diverse voorleesboeken
- Materialen van de GGD en de Gelderse Roos.

Er wordt daarnaast aandacht besteed aan aspecten die de veiligheid van de leerlingen verhogen. Dit gebeurt d.m.v.:

- Gesprekken
- Naspelen van een situatie en rollenspel
- Het samenwerken, het samen spelen, het samen kunnen delen, hulpvaardig zijn
- Respect hebben voor elkaars mening en inbreng

- Elkaar de ruimte geven om zelf ontdekkend bezig te zijn
- Het kunnen oplossen van conflictsituaties
- Het kunnen inleven in gevoelssituaties
- Anderen accepteren en respecteren in hun anders zijn
- Het toepassen van STOP-LOOP-PRAAT

Groepsregels

Naast de eerdergenoemde schoolregels zijn er groepsregels. Leerlingen mogen in hun eigen groep een aanvulling of verduidelijking geven op de schoolregels in overleg met de leerkracht. Die aanvullingen worden door en met de groep opgesteld. Dit zijn de zgn. groepsregels.

Leerlinggedrag bespreken

Standaard bespreken we en volgen we het gedrag van leerlingen op de volgende manieren:

- Samen met de leerling(en): Regels worden aan het begin en gedurende het schooljaar samen besproken/herhaald.
- Gedrag van de leerling volgen: In oktober en april wordt voor sociaal-emotioneel ontwikkeling 'EGGO' ingevuld.
- Tijdens teamoverleg: In de vorm van de incidentmethode of een leerlingbespreking. Dit doen we minstens 4 keer per jaar. Als het nodig is maakt een teamlid gebruik van een overlegmoment om een leerling/groep te bespreken volgens een vooraf afgesproken methodiek. Bij voorkeur is de ib-er en/of directeur aanwezig bij de bespreking.

6. Onaanvaardbaar en antisociaal gedrag

Ondanks de preventieve aanpak kan het voorkomen dat er sprake is van onaanvaardbaar oftewel antisociaal gedrag. Onder onaanvaardbaar gedrag verstaan wij, over het algemeen, alle gedrag dat niet in overeenstemming is met de grondslag en de missie/visie van onze school. Concreet zien wij het volgende gedrag als onaanvaardbaar of antisociaal gedrag:

Aanhoudend storend gedrag tijdens het werk - pesten - bedreiging - grof taalgebruik – lichamelijk en/of verbaal geweld - agressie - discriminatie - ongewenste intimiteiten - stelen - vernieling - arrogantie - intimidatie.

7. Stappenplan zorgstructuur (gedrag)

Wanneer er sprake is van onaanvaardbaar gedrag handelen wij volgens onderstaand stappenplan. In bijzondere omstandigheden, wanneer de veiligheid van betrokkene(n) acuut in gevaar is, kan besloten worden om direct te handelen volgens stap 5 en over te gaan tot een procedure van schorsing en/of verwijdering.

Stappenplan zorgstructuur (gedrag)					
Stappen		Betrokkenen			
Stap 1: SIGNALERING* in de groep/school		lk	lb-er	directeur	Overige
Stap 1	<i>De leerkracht, de ib-er of de directeur neemt de melding serieus.</i> - De leerkracht onderzoekt d.m.v. een individueel gesprek met de dader/veroorzaker, het eventuele slachtoffer/benadeelde en getuigen wat er gebeurd is en maakt eventueel aantekeningen in ParnasSys, logboek gedrag. - De leerkracht kiest in deze fase altijd partij voor het slachtoffer of de benadeelde partij. - Bij ongewenst gedrag volgt een duidelijke consequentie. - De leerkracht gaat een apart gesprek aan met het slachtoffer/benadeelde, de dader/veroorzaker en de groep. Er wordt hoor en wederhoor toegepast. - De leerkracht stelt zich op de hoogte van bijzonderheden betreffende het individuele leerling, middels het bestuderen van het persoonlijk dossier (op papier en in ParnasSys) - Breng de ouders op de hoogte * Ook ouder(s)/ verzorger(s), klasgenoten of anderen kunnen een signalerende functie hebben	x x	x	x	Leerling(en) ouders
Stap 2: BEWUSTMAKING in de groep/school		lk	lb-er	directeur	Overige
Stap 2	<i>De leerkracht gaat systematisch te werk.</i> De leerkracht: - Probeer de dader/veroorzaker bewust te maken van het ongewenst gedrag. - Spreekt met alle partijen af, dat het ongewenst gedrag stopt en/of geeft een opdracht die hiertoe kan bijdragen. - Geeft bij ongewenst gedrag een duidelijke consequentie. - Observeert dagelijks, het eventueel slachtoffer, veroorzaker en de groep waartoe beiden behoren.	x			Ouders Leerling(en)

	• Schakelt, waar nodig, collega's in. • Evalueert na een week met alle betrokkenen, maakt zo nodig nieuwe afspraken en noteert die in ParnasSys, logboek gedrag. • Is na 2 weken het gedrag niet verbeterd, dan worden de ouders van de dader/veroorzaker en eventueel van het slachtoffer op de hoogte gebracht. Indien gewenst, zal dit eerder plaatsvinden. • Bij verbetering neemt de frequentie van de gesprekken af en kan de zaak worden afgerond. • Breng de ouders op de hoogte.				
Stap 3: HET ONAANVAARDBAAR GEDRAG HOUDT AAN in de groep/school		Ik	Ib-er	directeur	Overige
Stap 3	<i>(Extra) ondersteuning in de groep/school.</i> Als acties niet tot het gewenste resultaat leiden: De directeur wordt op de hoogte gebracht. • Overleg IB-er; bespreek wat de volgende stap is om (onderwijs-)behoeften te verhelderen, te reflecteren op eigen gedrag, ervaringen uit wisselen en aanpak afstemmen. Dit kan zijn d.m.v. intervisie in een groep of met het team, bijv. bij gecompliceerd probleem of een gedragsprobleem. De leerkracht vult eventueel een daartoe bestemde formulier in. Dit formulier wordt voor de vergadering uitgedeeld, besproken en daarna vernietigd. Bij voorkeur is de ib-er en/of directeur aanwezig bij de bespreking. • De ouders van alle partijen worden op de hoogte gebracht en gevraagd zich positief met de zaak te bemoeien. • Met de ouders wordt een vervolgesprek gepland. Van deze gesprekken moet verslag worden gemaakt en voor akkoord worden getekend door de gesprekspartners. De verslagen worden gescand en in ParnasSys gezet. • De gesprekken met de dader/veroorzaker verlopen in de richting van verdergaande strafmaatregelen. • De gesprekken met het slachtoffer/ benadeelde verlopen in de richting van het leren voorkomen van dergelijke situaties. • Bij verbetering neemt de frequentie van de gesprekken af en kan de zaak worden afgerond. • De ouders worden van de afronding op de hoogte gebracht. • Eventueel: Raadplegen ondersteuner PassendWijs, orthopedagoog, schoolmaatschappelijk werker, jeugdarts en andere jeugdhulpverleners.	x	x	x	Ouders Leerling(en) Samenwerkingsverband PassendWijs (SWV) Jeugdhulp partner
Stap 4: SANCTIES in de groep/school		Ik	Ib-er	directeur	Overige
Stap 4	<i>Extra ondersteuning in de groep/school (OPP).</i> <i>Voortgang stap 3 eventueel met tijdelijk arrangement.</i> Als blijkt dat de stappen 1 t/m 3 onvoldoende resultaat hebben, dan volgt: • De directeur of de ib-er neemt de procedure over. • Gesprekken met de ouders worden structureel, tenminste om de 2 weken gevoerd.		x	x	Ouders Leerling(en) Bestuur Samenwerkingsverband

	- De dader/veroorzaker of het slachtoffer/benadeelde wordt eventueel in een andere groep geplaatst. - Schoolnabije (preventieve) ondersteuning (school/bestuur) voor leerling en leerkracht, advisering door ondersteuner PassendWijs/orthopedagoog - Raadpleging jeugdarts, schoolmaatschappelijk werk, leerplichtambtenaar, jeugdconsulent, andere jeugdhulp. - Het in kaart brengen van ondersteuningsbehoeften. Leerkracht zet in ParnasSys de belemmerende en de stimulerende factoren (onderdeel OPP). In het HGW wordt hiernaar verwezen. Ondersteuners en leerkracht stellen een OPP op. - Bij verbetering nemen de strafmaatregelen en de frequentie van de gesprekken af. De leerling kan wellicht worden teruggeplaatst en de zaak kan worden afgerond. - De ouders worden van de afronding op de hoogte gesteld.				PassendWijs (SWV) Jeugdhulp partner Gemeente
Stap 5: PROCEDURE STARTEN buiten de groep		Ik	Ib-er	directeur	Overige
Stap 5	Start van procedure buiten de groep. <i>Als alle middelen zijn aangewend en het blijkt dat er geen gedragsverandering is en/of er sprake is van een acute onveilige situatie voor betrokkene(n).</i> Extra ondersteuning met externe expertise, arrangement, ambulante begeleiding (OPP). <i>Ib-er en/of directeur neemt de procedure over. De leerling heeft een ontwikkelingsperspectief (OPP) op het gebied van gedrag (eventueel Basisonderwijs → Basisonderwijs).</i> - Extra ondersteuning: arrangement en expertise ondersteuners PassendWijs. - Zo nodig jeugdhulp. - Voorbereiden van aanvraag van toelaatbaarheidsverklaring (TLV) SBO of SO waarbij instemming van PassendWijs noodzakelijk is. Hiervoor wordt een ronde tafel georganiseerd, experts vanuit SBO en SO worden uitgenodigd. Toelaatbaarheid voor speciale onderwijsvoorziening en arrangementen, waaronder een observatieplaats in SBO of SO. <i>Uit onderzoek is gebleken dat de leerling niet langer de juiste hulp kan krijgen op onze school. De directeur wordt op de hoogte gebracht.</i> - Plaatsing (tijdelijk) binnen een speciale school voor basisonderwijs of een school voor speciaal onderwijs. De ib-er /directeur vraagt een toelaatbaarheidsverklaring aan (TLV). Ouders zijn hierbij betrokken - Als het samenwerkingsverband geen TLV afgeeft, gaat de school op zoek naar een andere passende plek voor de leerling. Procedure schorsing en/of verwijdering. Zie 'Protocol schorsing en verwijdering van leerlingen' (2020, Wonderwijs)		x	x	Ouders Samenwerkingsverband PassendWijs (SWV) Jeugdhulp partner Gemeente

Hoe werkt wat?

- Aanmelden voor externe onderzoek organisatie o.a. Kind en Meer, Karakter voor hulpverlening: Ouders vragen een verwijzing via de huisarts of bij voorkeur bij het zorgloket van de gemeente.

- Raadplegen kinderarts:
Ouders vragen een verwijzing via de huisarts.
- Aanvraag ondersteuning SWV:
Ib-er doet de aanvraag.
- Afspraken vanuit de gemeente, ronde tafel (het rondetafelgesprek):
Vastgelegde 'ronde tafel' met jeugdarts, schoolmaatschappelijk werk en orthopedagoog. *Iedere professional* kan een van tevoren geplande tafel initiëren. 14 dagen van tevoren geeft de professional aan de IB door dat een ronde tafel gewenst is. NB Er kan ook anoniem op initiatief van iedere professional gespard worden op deze vastgestelde datum. *De IB-er* stuurt 7 dagen van tevoren de uitnodiging aan alle betrokkenen en de ouders. In overleg met de ouders worden er mensen voor de ronde tafel uitgenodigd. Er wordt altijd een casusregisseur aangewezen. Leerkracht is aanwezig. Ouders zijn aanwezig. Er wordt een verslag gemaakt met de acties aan het einde van de ronde tafel. Dit verslag krijgen de ouders. Professionals uit de jeugdhulp nodigen betrokken leerkracht of IB uit bij LEJO, schakelteam etc. (Bij een verhoogd veiligheidsrisico of als er sprake is van complexe (gezins)problematiek. Gemeentes stemmen data af met de orthopedagogen van PassendWijs.

Bijlage 1: Stappenplan ondergrens

Time- off: 30 minuten bij directie

Als zij niet aanwezig zijn wordt er naar huis gebeld en overlegd of er eventueel opgehaald moet worden.

Bij een time- off worden ouders op de hoogte gebracht van de time-off.

Ouders worden op de hoogte gesteld. Directie belt naar ouders. Overleg met de leerkracht, meteen herstelgesprek plannen dezelfde middag. Einde van de middag.

Gym: Time-off. De leerling wordt opgehaald.

Time- out: 10 minuten in groep 8.

Pauze: Time-out: picknickbank bij de bieb. Groep 8 en 6/7 en 5/6 en ¼ :

Het werk wat gemist is, halen ze in. De leerling wordt opgehaald door groep 3/4

Bij weigeren; meteen in de Time-off.

Bij fysiek geweld: meteen in de Time-off.

Gym: Time-out 10 minuten langs de kant. Leerkracht vangt op.

Time – in: 5 minuten in de time-in.

Pauze: Time in is naast de leerkracht op het plein.

Als hij daar rustig zit kan hij terug op zijn plek komen zitten.

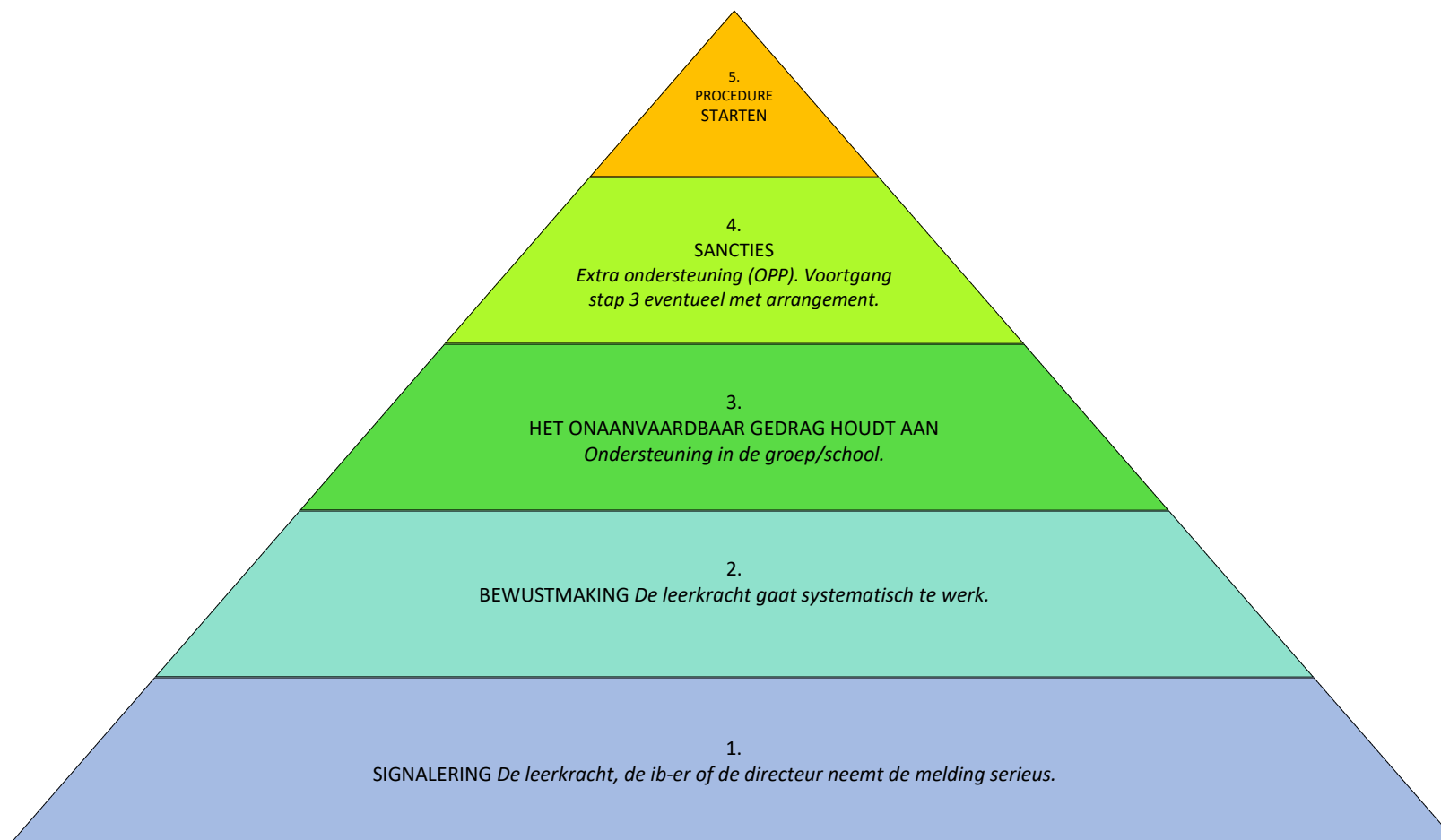
Stopt het niet Time- out.

Het gaat goed.

Bij storend gedrag: groep ¼ 5/6 - 6/7 – 8.

Groep ¼ : 1-2-3 regel
1 waarschuwing anders time-in.

Bijlage 2: Schematische weergaven stappenplan

Bijlage 3: Stroomschema Onaanvaardbaar gedrag

